

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/19/1991

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	09.07.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	23.05.2019 (registreeriti inspeksioonis 24.05.2019)
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspeksiooni 16.05.2019 ettekirjutus-hoiatus nr 2.1-3/19/1371
Vaide esitaja	Eesti Teadushuvihariduse Liit MTÜ aadress: Nooruse 1, 50411 Tartu
Volitatud esindaja	Vandeadvokaat Ene Soop Advokaadibüroo Narlex e-posti aadress: ene.soop@narlex.com

RESOLUTSIOON:
Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- jätta vaie rahuldamata

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva otsuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon tegi Eesti Teadushuvihariduse Liit MTÜ-le vaidemenetluse käigus järgmise sisuga ettekirjutuse

- *vaadata uuesti 05.02.2019 teabenõue läbi ning vastata teabenõudele, kas väljastada vaide esitajale soovitud teave või keelduda teabenõude täitmisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Keeldumise korral põhjendada keeldumist*

Ettekirjutuse täitmise tähtajaks määras inspeksioon 23.05.2019.

Ettekirjutuse tegemist põhistas inspeksioon järgnevalt:

Avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites ning nimetatud teabele juurdepääsu võib piirata üksnes seaduses sätestatud

korras.¹

Vastavalt AvTS § 5 lõikele 2 laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist.

Sama paragrahvi lg 3 p 2 kohaselt võrdsustatakse teabevaldajaga füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing- teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist.

Ehk siis eeltoodust tulenevalt on eraõiguslikud juriidilised isikud teabevaldajaks kahel juhul, kui nad täidavad avalikke ülesandeid või on saanud riigilt (riigiasutuselt) või kohalikult omavalitsuselt rahalisi vahendeid kas toetusena või avalike ülesannete täitmiseks teabe osas, mis puudub eelarveliste vahendite kasutamist.

Liit on avalikes huvides tegutsev mittetulundusühing.² See ei tee siiski Liitu veel täies ulatuses teabevaldajaks. Vaideasja materjalidest nähtub, et aastal 2018 sai Liit riigieelarvelise toetuse loodus- ja täppisteaduste arendamiseks summas 100 000 eurot. Eeltoodust tulenevalt on Eesti Teadushuvihariduse Liit teabevaldajaks teabe osas, mis puudutab eelarvest saadud vahendite kasutamist. Juhul kui Eesti Noorsootöö Keskus kui riigiasutus on lepinguga pannud Eesti Teadushuvihariduse Liidule ka muid kohustusi, mille eest lõpptulemusena vastutab Eesti Noorsootöö Keskus, siis on Liit teabevaldajaks ka teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Kuna Liit on teabevaldajaks vähemalt eelarvest saadud vahendite kasutamise osas, siis laieneb Liidule kohustus ka teabenõuetele nõuetekohaselt vastata.

AvTS § 9 kohustab teabevaldajat võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sealjuures on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus. Vastavalt AvTS § 3 lõikele 2 võib avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras.

Vastuses järelepärimisele Liidu esindaja märgib, et Xxxxx Xxxxx kirjast ei selgu, mis sisu osas (sh millise avaliku ülesande täitmisega seoses) ta teavet soovib. Seega puudub ka selgus, kas tegemist on üldse teabenõudega. Siinjuures juhib inspeksioon Liidu tähelepanu asjaolule, et juhul, kui teabenõuet ei ole võimalik teabenõudja esitatud andmete puudulikkuse tõttu täita, siis teavitab teabevaldaja sellest teabenõudjat viie tööpäeva jooksul teabenõude täpsustamiseks.³ Tuleb märkida, et eelpool mainitud AvTS-i nõuet ei ole Liit täitnud.

Samas nähtub Haridus- ja Teadusministeeriumi 02.01.2019 kirjast nr 8-5/19/4 Eesti Teadushuvihariduse Liidule „Lepingulistest kohustustest teavitamine“ et ministeerium on ETHL-le selgitanud järgmist: „... kuna riigieelarvelise toetuse eraldamisel lepatakse kokku muuhulgas avalike ülesannete täitmisel, milleks huviringid.ee pidamist avalikes huvides võib pidada, laienevad toetuse saajale ka üldised avalike ülesannete täitmisega seotud kohustused ja piirangud“. Eeltoodust tulenevalt saab järeldada, et ministeerium on pidanud huviringid.ee pidamist avalikuks ülesandeks. Seega saab asuda seisukohale, et ka kirjavahetus, mis on seotud huviringid.ee pidamisega on avalikuks teabeks avaliku teabe seaduse mõistes.

HMS § 38 lg 3 kohaselt on menetlusosaline kohustatud haldusorganile esitama ja teatavaks

---

¹ Vt AvTS § 3

² Liidu põhikiri p 1.1

³ AvTS § 18 lg 2

tegema talle teada olevad menetluses tähtsust omavad asjaolud ja tõendid. Selle kohustuse täitmata jätmisel võib haldusorgan soodustava haldusakti andmisel jätta taotluse läbi vaatamata. Siinjuures märgib inspeksioon, et Liit, olles menethusosaline, ei esitanud vaidemenetluses haldusorganile (AKI-le) küsitud teavet, mis on oluline antud vaideasja lahendamiseks.⁴

Vaideasja materjalidest nähtub, et Liit vastas 03.04.2019 vaide esitaja 05.02.2019 esitatud teabenõudele keeldudes viimase täitmisest AvTS § 23 lg 2 p 2 alusel ning selgitas, et küsitud kirjavahetus ei puuduta avalike ülesannete täitmist või eelarveliste vahendite kasutamist. Samas Liit ei esitanud haldusorganile eelmainitud kirjavahetust hindamiseks, rikkudes sellega HMS-i nõuet. Seega pole inspeksioonil võimalik ka hinnata, kas vaide esitaja soovitud kirjavahetus puudub avalike ülesannete täitmist, mistõttu tuleb seda täiendavalt teha ETHL-l.

Inspeksioon selgitab, et vastavalt AvTS § 23 lõikele 3 teeb teabevaldaja teabenõude täitmisest keeldumise koos põhjendusega teabenõudjale teatavaks viie tööpäeva jooksul.

Tuginedes eeltoodule ja vaidemenetluses kogutud materjalidele kogumis leiab inspeksioon, et Liit, olles osaliselt teabevaldaja, rikkus AvTS-i nõuet sellega, et ei ole piisavalt selgelt põhjendanud teabenõude täitmisest keeldumist ehk üldsõnalist vastust (ei puuduta avalike ülesannete täitmist või eelarveliste vahendite kasutamist) ei saa lugeda nõuetekohaselt põhjendatuks, kuna sellest pole arusaadav, kas kirjavahetus puudutab avalike ülesannete täitmist. Juhul, kui ETHL-l pole arusaadav, milliseid avalikke ülesandeid ta täidab, tuleks selles osas konsulteerida Eesti Noorsootöö Keskusega, kellega ETHL-l on leping riigieelarvelise toetuse kasutamiseks. Seega teeb inspeksioon Liidule ettekirjutuse vaadata uuesti läbi ja vastata vaide esitaja 05.02.2019 esitatud teabenõudele AvTS-is ettenähtud korras ja ulatuses.

23.05.2019 vaidlustas vaide esitaja Andmekaitse Inspeksiooni 16.05.2019 ettekirjutusehoiatuse nr 2.1-3/19/1371

VAIDE ESITAJA NÕUE ja SELETUS:

Andmekaitse Inspeksiooni 16.05.2019 ettekirjutuse tühistamiseks.

1. AKI on vaidemenetlust läbi viies rikkunud oluliselt haldusmenetluse norme ja see on toonud kaasa ka õigusvastase ettekirjutuse. Menetluses ei ole selgeks tehtud elementaarset alust, mis infot (millega seoses) üldse vaide esitaja soovis, millest sõltub, kas tegemist on teabenõudega või mitte. Haldusmenetlust alustades oleks pidanud menetleja selle esmaselt selgeks tegema, sest sellest sõltub omakorda, kas eraõiguslik isik on teabesubjekt.

2. Menetluses on tegemist eraõiguslike isikutega.

3. MTÜ. Ökokratt taotles Eesti Teadushuvihariduse Liit MTÜ. ja Haridus- ja Teadusministeerium, Eesti Teadushuvihariduse Liit ja Vaata maailma SA, Eesti Teadushuvihariduse Liit ja Targa Töö Ühing MTÜ. vahel toimunud kirjavahetus sh e- kirjad ajavahemikul 27.11.2018 kuni 04.02.2019 seoses Eesti Teadushuvihariduse Liit MTÜ. Juhatuse esimehe vastusega 11.01.2019.

4. Kui esitati selle teabe osas vaie, ei saa seda enne menetleda, kui AKI selgitab välja nõude sisu, s.t mis infot ja millega seoses vaide esitaja küsib.

5. Kogu kirjavahetuse väljanõudmine ja veel mitmete isikute vahelist, ei ole seadusepärane.

---

⁴ Vt AKI järelepärimine vaidemenetluses 18.04.2019 nr 2.1.-3/19/1371

Sellisele nõudele tuginedes ei saa ettekirjutust teha, see ei ole õiguspärane.

6. Olulise rikkumisega on ka tegemist, et kuigi EHTL tegi järelepärimise AKI-le anud menethuses, AKI sellele ei vastanud, mis ei võimaldanud ka EHTL sisuliselt vastata menethuses. EHTL on vastanud MTÜ. Ökokratile ja vastav teave oli esitatud ka AKI-le. EHTL järelepärimine AKI-le ei ole vastus haldusmenethuses ega teabevaldaja põhjendus nagu ettekirjutuses märgitud.

7. Ei ole seadusekohane vastata EHTL järelepärimisele AKI vaideotsuses või ettekirjutuses ning tuua seal väiteid, mida ei ole menethuses menethusosalisega arutatud. Seega isik ei saanud esitada ega arutada vastuväiteid. Tegemist on väga olulise haldusmenethuse rikkumisega.

8. Eraõiguslik isik on teabevaldajaks, s.t avaliku teade seaduse subjektiks vaid teabe osas, mis puudutab konkreetse lepinguga võetud avalike ülesannete täitmist (AvTS § 5 lg 1 p 3 ja lg 2).

Avalik ülesanne määratakse konkreetsetes lepingus ja ainult lepingus. Avalikus õiguses on numerus clausus printsiip. Kellegi hinnaguline väide ei saa olla aluseks lugeda mingit tegevust avaliku ülesannete täitmiseks. Avalikes huvides tegutsemine ei ole sama mis lepingu alusel avaliku ülesannete täitmine, milline kriteerium on AvTS-s. Kui info ei ole avalike ülesannete puudutav, ei ole eraõiguslik isik ka selles osas avaliku teade seaduse subjekt ega haldusmenethuse subjektiks.

9. Eraõiguslik isik ei ole automaatselt teabevaldajaks ja talle ei laiene automaatselt teabenõudele vastamise kohustus, kui ta täidab ka osaliselt avalikke ülesanneteid. Teabenõudeks on vaid selline nõue, mis konkreetsetel puudutab avalike ülesannete täitmist ning vastav sisu peab olema tuvastatav taotlusest. Seega ei ole isegi praeguses menethuses tuvastatud kohaselt avaliku teade seaduse subjektus. Teabevaldajaks ollakse vaid selle teabe osas, mis puudutab avalikke ülesanneteid.

10. EHTL ei pidanud küsima MTÜ.-lt Ökokratt täpsustust nagu väidab AKI, kuna seda nõuet polnud võimalik lugeda teabenõudeks. Seega ei saa pidada AKI viidet AvTS § 18 lg 2 õiguspäraseks. Küll aga seaduse kohaselt pidi AKI enne menethuse algatamist nõuete sisu välja selgitama vaide esitajalt. Seega, kui polnud isegi selge, kas nõutav teave on avalik, ei saa alustada haldusmenethuset ega nõuda tõendamist.

11. Vaidemenethuses ei saa ka ülesandeks panna EHTL-le kogu kirjavahetuse esitamist, kuna ka AKI-l puudub alus ja õigus saada kogu eraõigusliku isiku kirjavahetust, vaid ainult konkreetsetel avaliku ülesannete täitmisega seotud, mis eeldab eelnevalt AKI poolt nõutava teade väljaselgitamist vaide esitajalt. Kogu eraiisku kirjavahetus ei ole kindlasti asjas oluline tõend, rääkimata, et AKI pole välja selgitanud, kas üldse on nõutud avalikku teavet. Seega ei saa AKI sellisel kujul nõuet esitada, see on väga oluline eraisiku õiguse rikkumine. AKI-l puudub seadusjärgne õigus vaadata läbi kogu eraisikute kirjavahetus.

12. Ei ole seadusekohane eeldada, et eraõiguslik isik on teabevaldaja ja talle rakendub avaliku teade seadus ning muus osas peab tõendama, et ei rakendu. Juriidiliselt on ikka teistpidi, see kes soovib infot, peab tõendama, et see info, mida soovib on avalik info, mille puhul saab esitada teabenõude.

13. Riigikohus on märkinud KorS § 23 lg 3 paneb isikule üksnes kohustuse taluda järelevalvemeetmeid passiivselt, mitte kohustust aidata järelevalvemetnike tegevusele aktiivselt (3-15-443). See tähendab eelkõige, et haldusorgan on ise eelnevalt tuvastanud menethuses olulised asjaolud ning siis saab ka menethusosaline neile vastata ning osalised neid arutada.

14. AKI menetleja on kõik selle tegemata jätnud ning seetõttu ei ole õiguspärane ka vaideotsus. Kogu vaidemenetluse keskne ülesanne on kõigepealt välja selgitada, millega seoses infot soovitakse. Vastasel juhul ei saa menetleda ega eraõiguslik isik oma õigusi kaitsta ning toimuks seadusevastane sekkumine eraisiku õigustesse.

15. EHTL proovis ise mitmed korrad AKI-ga ühendust võtta, kuid tulutult. Samuti paluti AKI-l võtta ise ühendust, seda ei tehtud. Siinjuures tsiteerime veel Riigikohu praktikat – „Järelevalvemenetluse eesmärk ei peaks olema ettekirjutuse tegemine iga õigusrikkumise ja puuduse kohta, mis riikliku järelevalve käigus avastatakse. Kui ettevõtja tähelepanu on preventiivselt tarvis juhtida tema tegevusalal kehtivatele üldise sisuga õigusnormidele, on seda sageli võimalik teha ka ettekirjutuseta ja sunniraha hoiatuseta, nt selgituse, ettepaneku või soovitusel vormis.“ (3-15-443).

16. Eeltoodust tulenevalt leiame, et on oluliselt rikutud menetlusnorme ning puudus seaduslik alus selliseks ettekirjutuseks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspeksioon vaide esitaja seisukohaga, et vaidemenetluse läbiviimisel on oluliselt rikkunud haldusmenetluse norme ja see on kaasa toonud õigusvastase ettekirjutuse ei nõustu. Märkite, et menetluses ei ole selgeks tehtud elementaarset alust, mis infot (millega seoses) üldse vaide esitaja soovis, millest sõltub, kas tegemist on teabenõudega või mitte. Haldusmenetlust alustades oleks menetleja pidanud selle esmalt selgeks tegema, sest sellest sõltub omakorda, kas eraõiguslik isik on teabesubjekt. Leiame, et vaidet ei saa menetleda enne, kui AKI selgitab välja nõude sisu, s.t mis infot ja millega seoses vaide esitaja küsib.

Eeltoodust saab inspeksioon aru selliselt, et vaide esitaja leiab, et inspeksioon oleks pidanud enne vaide menetlusse võtmist vaide esitajalt küsima, millega seoses millist infot ta soovib.

Siinkohal pean vaide esitajale vajalikuks selgitada, et teabenõude esitamine on igapäevane õigus ning avaliku teabe seaduse (AvTS) alusel teabe küsimiseks ei pea teabenõudja selgitama, miks ja mis eesmärgil ta teavet soovib, kuna avalikule teabele juurdepääs on vaba, kui teabele ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut. Seega pole inspeksioonil alust ega õigust teabenõudjalt küsida selgitusi, millega seoses teavet küsitakse. Õiguslikule alusele ja eesmärgile tuleb viidata ainult juhul, kui küsitakse piiranguga teavet.

ETL puhul on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, kes on teabevaldajaks teabe osas, mis puudutab avalike ülesannete täitmist (AvTS § 5 lg 2) ning juhul, kui ta on saanud riigilt või kohalikul omavalitsuselt rahalisi vahendid, siis teabe osas, mis puudutab nende vahendite kasutamist. Juhul, kui ETL on mingi teabe osas teabevaldajaks, siis on tal ka kohustus teabenõuetele vastata. Seega ei ole asjakohane Teie väide, et kui küsitud teave/kirjavahetus ei puuduta avalike ülesannete täitmist, siis ei ole tegemist teabenõudega ning ETL ei ole kohustust teabenõudele vastata. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt AvTS-s sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks.

Vaidemenetluse käigus on vaide esitaja märkinud, et AKI lähtub seisukohast, et kui eraõiguslik juriidiline isik on kasvõi mingis osas avaliku ülesannete täitja, siis on kõik eraõiguslikult info küsimine teabenõue, millele rakendub täies ulatuses avaliku teabe seadus. ETL on õigusnormide osas teisel seisukohal.

Kuna teabenõudja ei pea teadma, kas küsitud teave puudutab avalike ülesannete täitmist või ei, sest teabenõudjale ei ole alati teada, milliseid avalikke ülesandeid on kas lepingu või haldusaktiga eraõiguslikule juriidilisele isikule üle antud või milleks on eelarvest toetust saadud ja kasutatud, siis ei saa eeldada, et teabenõudja peaks teadma kas tema soovitud teave puudutab

avalike ülesannete täitmist või avaliku raha kasutamist. Et ka eraõiguslikul isikul, kui ta on mingis osas teabevaldaja tuleb teabenõuetele vastata, olenemata sellest, kas ta on küsitud teabe osas teabevaldajaks või mitte, tuleneb AvTS § 23 lg 2 punktist 2, mis sätestab, et teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda kui füüsiliselt isikult või eraõiguslikult juriidiliselt isikult taotletav teave ei puuduta avalike ülesannete täitmist.

Eeltoodust tulenevalt tuleb küll teabenõuetele vastata, mis ei tähenda aga seda, et alati tuleb soovitud teave väljastada. Antud juhul on vaide esitaja ka teabenõudele vastanud ning keeldunud teabenõude täitmisest põhjusel, et soovitud kirjavahetus ei puuduta avalike ülesannete täitmist, kuid pole oma keeldumist põhjendanud. Ehk antud keeldumisest pole arusaadav, miks vaide esitaja leidis, et teabenõudja küsitud teave ei puuduta avalike ülesannete täitmist. AvTS § 23 lg 3 sätestab, et teabenõude täitmisest keeldumist tuleb põhjendada. Ehk siis oleks käesoleval juhul olnud mõistlik keeldumisele lisada, mis osas vaide esitaja on teabevaldaja.

Nagu vaide esitaja on oma pöördumises märkinud, määratakse avalik ülesanne konkreetse lepingus. Seega on eelduslikult ETL-l teada, milliseid avalikke ülesandeid ta täidab ja milleks ta on riigilt raha saanud ning kas küsitud kirjavahetus on seotud lepingust tulenevate ülesannete täitmise või raha kasutamisega. Kuna eraõiguslikul juriidilisel isikul on teada, kas ja milliseid avalikke ülesandeid ta täidab, siis saab ta ise hinnata, kas ta on küsitud teabe osas teabevaldajaks või ei ning sellest tulenevalt kas täita teabenõue või ei.

Teie pöördumisest saan aru selliselt, et teabenõudja või inspeksioon peaksid teabevaldajale põhjendama, miks soovitud teave on avalik teave ja kuulub väljastamisele, mis on vastuolus avaliku teabe seadusega. Ei Andmekaitse Inspeksioon ega ka teabenõudja ei tea, milliseid avalikke ülesandeid Te täidate, milliseid lepinguid olete sõlminud või milleks Te olete eelarvelisi vahendeid saanud.

Nõustun vaide esitajaga täiesti selles, et kogu eraõigusliku isiku valduses olev teave, ka juhul kui eraõiguslik isik täidab avalikke ülesandeid ei ole avalik teave, kuid seda mis puudutab tema avalike ülesannete täitmist saab ja peab eelkõige hindama eraõiguslik isik ise ning vastavalt küsitud teabele, kas keelduma teabenõude täitmisest või väljastama soovitud teave kui küsitud teave puudutab avalike ülesannete täitmist. Keeldumise korral tuleb keeldumist ka põhjendada. Andmekaitse Inspeksioon järelevalveasutusena saab vaid kontrollida teabe väljastamise/väljastamata jätmise õiguspärasust. Et seda välja selgitada küsiski inspeksioon vaide esitajalt selgitusi. Vastavaid selgitusi, miks küsitud teave ei puuduta avalike ülesannete täitmist saab anda isik, kellelt teavet küsiti.

Inspeksioon ei saa nõustuda vaide esitajaga selles, et enne menetluse algatamist peaks inspeksioon tuvastama fakti, kas vaide esitaja on üldse teabevaldaja küsitud teabe osas. Eeltoodust jääb inspeksioonile arusaamtuks, millisel moel peaks inspeksioon eeltoodud fakti tuvastama ilma et teeks järelepärimise isikule, kellelt teavet sooviti. Vastasel juhul peaks inspeksioon teadma kõikide eraõiguslike isikute puhul kas ja milliseid avalikke ülesandeid nad täidavad. Sellist teavet aga inspeksioonil ei ole. Vastav teave selgitatakse välja menetluse käigus.

Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et tulenevalt HMS § 38 lg-st 1 on haldusorganil õigus nõuda haldusmenetluse käigus menetlusosalistelt ning muudelt isikutelt nende käsutuses olevate tõendite ja andmete esitamist, mille alusel haldusorgan teeb kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud.

Kui nõustuda aga vaide esitaja seisukohaga nagu peaks teabenõudja enne teabe küsimist teadma kas tema soovitud teave puudutab avalike ülesannete täitmist, siis poleks enamikel juhtudel võimalik üldse teavet küsida. Kui ka inspeksioonil puuduks õigus küsitud dokumente välja

nõuda ja hinnata kas need puudutavad avalike ülesannete täitmist või ei, siis kaoks eraõiguslike teabevaldajate üle igasugune kontroll teabenõuetele vastamisel. Lisaks pean vajalikuks märkida, et inspeksioon ei ole küsinud vaide esitajalt mitte igasugust kirjavahetust, vaid üksnes vaide esemeks olevat kirjavahetust (seoses ETL juhatuse esimehe 11.01.2019 vastusega MTÜ-le Ökokratt).

Nõustun vaide esitajaga selles, et on kahetsusväärne, et vaide esitajal ei õnnestunud menetluse kestel suhelda menetlejaga, kuid inspeksioonile jäi arusaamatuks mis takistas vaide esitajal edastamast oma seisukohta inspeksiooni järelepärimisele. Kuna vaide esitaja menetluse kestel oma seisukohta ei edastanud, siis tegi inspeksioon vaide esitajale ettekirjutuse vaadata *uuesti 05.02.2019 teabenõue läbi ning vastata teabenõudele, kas väljastada vaide esitajale soovitud teave või keelduda teabenõude täitmisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Keeldumise korral põhjendada keeldumist.*

Juhin tähelepanu sellele, et inspeksioon ei kohustanud teabenõudjale tingimata teavet väljastama, vaid teabenõude uuesti läbi vaatama, kuna puudusid vaide esitaja selgitused, mille alusel oleks inspeksioon saanud oma hinnangu anda. Siinkohal pean vajalikuks märkida, et HMS § 40 lg 1 kohaselt peab enne haldusakti andmist haldusorgan andma menetlusosalise võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited, mida inspeksioon ka tegi. Seega inspeksiooni hinnangul vaidemenetluses vaide esitaja õigusi ei ole rikutud.

Nõustun Teiega selles, et alati ei pea järelevalvemenetlus lõppema ettekirjutusega, seda juhul kui tegemist on inspeksiooni omaalgatusliku järelevalvega või kui õiguslik olukord saavutatakse menetluse käigus. Kuna vaidemenetlusele on seaduses sätestatud kindel tähtaeg, siis kui selle jooksul õiguslikku olukorda ei saavutata või kui menetlusosaline ei vasta järelepärimisele, siis on ainus võimalus ettekirjutuse tegemine.

Kuigi Andmekaitse Inspeksioon ja vaide esitaja jäid käesoleva vaidemenetluse raames mitmeski osas erinevatele seisukohtadele, täitis vaide esitaja menetluse kestel 16.05.2019 inspeksiooni tehtud ettekirjutuse ning vastas täiendavalt teabenõudja teabenõudele, juhatades ta avalikustatud teabe juurde. Kuna menetluse käigus on ettekirjutus täidetud ning inspeksiooni hinnangul on ettekirjutus õiguspärane, siis puudub alus ettekirjutuse tühistamiseks, mistõttu jääb vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

Peainspektor

Peadirektori volitusel